

ที่ สธ ๐๒๓๔/ ๖๕๕๖๕

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๙ สิงหาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอส่งแนวทางการรับ - ส่งผู้ป่วยโรคติดต่อร้ายแรง

เรียน นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด /ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศูนย์/ผู้อำนวยการโรงพยาบาลทั่วไป ทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางการรับ - ส่งผู้ป่วยโรคติดต่อร้ายแรงของสถาบันบำราศนราดูร จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่องค์การอนามัยโลก พบมีการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสอีโบล่า ใน ๓ ประเทศ ได้แก่ กินี ไคบีเรีย และ เซียร์ราลีโอน ในทวีปแอฟริกา โดยตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ - ๔ สิงหาคม ๒๕๕๗ เป็นผู้ป่วย ยืนยันทางห้องปฏิบัติการสะสม ๑,๐๐๙ ราย เสียชีวิต ๘๘๗ ราย มีอัตราเสียชีวิตร้อยละ ๖๐ - ๙๐ และยังคงมีการพบผู้ป่วยรายใหม่เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ นั้น

ในการนี้ จากการประเมินความเสี่ยงโอกาสเกิดการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสอีโบล่าในประเทศไทยพบว่าอยู่ในเกณฑ์ต่ำ และโรคนี้ยังไม่มีวัคซีนป้องกันและไม่มียารักษาโรคเฉพาะ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขได้มีการเตรียมความพร้อมรองรับสถานการณ์การระบาดของโรคติดต่อร้ายแรงต่างๆ เช่น โรคซาร์ ไข้หวัดนก หรือโรคติดเชื้อไวรัสอีโบล่า เป็นต้น โดยอาศัยระบบการเฝ้าระวังและการตรวจคัดกรอง เพื่อค้นหาผู้ป่วยอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้เมื่อพบผู้สงสัยว่าป่วยหรือผู้ป่วย และจำเป็นต้องมีการเคลื่อนย้ายผู้สงสัยว่าป่วยหรือผู้ป่วยให้ได้รับการรักษาที่มีประสิทธิภาพโดยรพพยาบาล เพื่อเป็นการป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อจากผู้สงสัยว่าป่วยหรือผู้ป่วยสู่บุคลากรทางการแพทย์บนรพพยาบาล จึงขอส่งแนวทางการรับ-ส่งผู้ป่วยโรคติดต่อร้ายแรง โดยคณะกรรมการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อของสถาบันบำราศนราดูร ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย หรือสามารถดาวน์โหลดข้อมูลได้ที่ <http://pher.moph.go.th> เพื่อดำเนินการในส่วนบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการด้วย จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิชาญ ชีระ เพ็งจันทร์)

รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

สำนักสาธารณสุขฉุกเฉิน

โทร ๐ ๒๕๕๐ ๑๗๗๑

โทรสาร ๐ ๒๕๕๐ ๑๗๗

แนวทางการรับและส่งต่อผู้ป่วยโรคติดต่อร้ายแรง

ทบทวนโดย : คณะกรรมการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อ สถาบันบำราศนราดูร

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อป้องกันการแพร่เชื้อสู่ตนเองและผู้อื่น
๒. เพื่อเป็นแนวทางให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติเป็นไปแนวทางเดียวกัน

ขั้นตอนการปฏิบัติ

การส่งต่อเพื่อรับการรักษาต่อเนื่อง อาจจากโรงพยาบาลหนึ่งไปยังอีกโรงพยาบาลหนึ่งที่มีความพร้อมในการรักษามากกว่า ปกติควรให้การดูแลในสถานพยาบาลเดิม ไม่ควรส่งต่อผู้ป่วยโรคติดต่อร้ายแรงไปรักษาที่โรงพยาบาลอื่น เพื่อป้องกันการแพร่กระจายไปยังสิ่งแวดล้อมอื่นขณะทำการเคลื่อนย้ายผู้ป่วย แต่หากมีความจำเป็นต้องมีการส่งต่อให้ปฏิบัติดังนี้

๑. ผู้ป่วยและญาติ

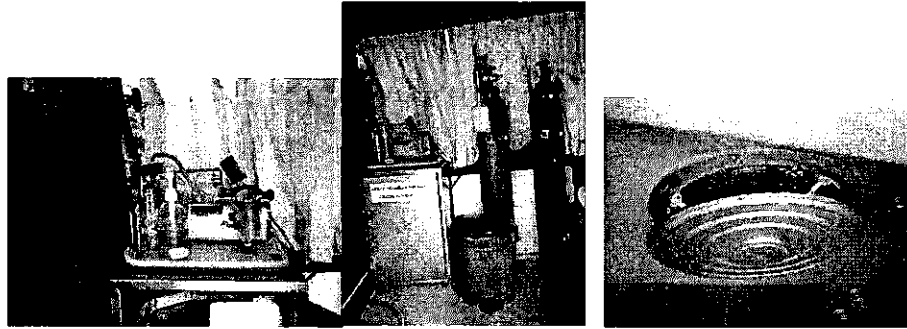
๑.๑ ผู้ป่วยสวมผ้าปิดปาก ปิดจมูกอนามัยชนิดธรรมดา (Hygiene Mask)

๑.๒ ให้ญาติติดตามน้อยที่สุด โดยญาติที่ไปต้องสวมผ้าปิดปาก ปิดจมูกอนามัยชนิดธรรมดา (Hygiene Mask) และการเดินทางให้ไปรถพยาบาลอีกคัน ไม่เดินทางไปพร้อมผู้ป่วย

๒. บุคลากรประจำหน่วยส่งต่อ

๒.๑ ติดต่อประสานงานกับโรงพยาบาลหรือหน่วยงานที่จะส่งต่อ เพื่อความเข้าใจตรงกันในเรื่องข้อมูลของผู้ป่วย อาการ อาการแสดง การรักษาที่ได้รับไปแล้ว แพทย์ผู้รับผิดชอบดูแลต่อ แผนการรักษา พยาธิสภาพของโรค การพยากรณ์โรคของผู้ป่วย ข้อควรระวังในเรื่องความเสี่ยงต่อการแพร่กระจายเชื้อ การเตรียมความพร้อมเพื่อรับผู้ป่วยส่งต่อ เช่น ทะเบียนรถที่นำส่ง เวลาในการออกเดินทาง เวลาที่คาดว่าจะถึง เป้าหมาย เป็นต้น

๒.๒ ติดต่อรถพยาบาลที่จะส่งต่อ หากเป็นรถรุ่นที่เครื่องปรับอากาศสามารถแยกการควบคุมในส่วนของห้องพนักงานขับรถ และห้องโดยสารได้ และมีกระจกกันสองส่วนนี้มิดชิด สามารถเปิดเครื่องปรับอากาศได้ (หากเป็นรถตอนเดี่ยวไม่สามารถแยกการควบคุมเครื่องปรับอากาศได้ ไม่มีกระจกกันระหว่างห้องพนักงานขับรถและห้องโดยสาร ห้ามเปิดเครื่องปรับอากาศตลอดการเดินทาง) และให้เปิดตัวดูดอากาศที่อยู่ด้านบนตัวรถ ภายในรถพยาบาลต้องมีอุปกรณ์ที่จำเป็นในการดูแลผู้ป่วย เช่น ออกซิเจน เครื่องดูดเสมหะ เครื่องป้องกันร่างกายชนิดต่างๆ ถึงขยะติดเชื้อ น้ำสบู่อล้างมือ น้ำยาล้างมือแห้ง (Alcohol hands rub) และอื่นๆ

๓. บุคลากรประจำรถพยาบาล

๓.๑ จัดแพทย์ พยาบาล ตามความเหมาะสมกับการดูแลผู้ป่วย โดยกำหนดให้มีผู้เดินทางไป
กับรถให้มีจำนวนน้อยที่สุดเท่าที่จำเป็นเท่านั้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับอาการของผู้ป่วย

๓.๒ บุคลากรสวม N๙๕ Mask, เสื้อคลุมแขนยาว ถุงมือ ส่วนหมวก และแว่นป้องกันตาหรือ
Face shield ให้ขึ้นอยู่กับความจำเป็นของกิจกรรม/อาการของผู้ป่วย เช่น หากต้องดูดเสมหะ
หรือ CPR จำเป็นต้องใส่หมวกคลุมผม และแว่นป้องกันตาหรือ face shield

๓.๓ พนักงานขับรถสวมหน้ากากอนามัย (ยกเว้นหากต้องมีการช่วยเหลือ หรือสัมผัสผู้ป่วย
อย่างใกล้ชิด จึงให้ใส่เครื่องป้องกันร่างกายเหมือนบุคลากรอื่นที่เดินทางไปกับผู้ป่วย และเมื่อเสร็จ
กิจกรรมการช่วยเหลือผู้ป่วยแล้วให้ถอดเครื่องป้องกันร่างกายออกใส่ถังขยะติดเชื้อ ล้างมือ และ
ไปขับรถต่อ)

- ๓.๔ ขณะเดินทาง หากสัมผัสสารคัดหลั่งผู้ป่วย ให้ถอดถุงมือ และล้างมือด้วยน้ำและสบู่ (หากสามารถทำได้) เช็ดให้แห้ง ตามด้วยน้ำยาล้างมือแห้ง (Alcohol hand rub) หากไม่สามารถล้างมือด้วยน้ำสบู่และน้ำสะอาดได้หลังถอดถุงมือ ให้เช็ดมือด้วยกระดาษเช็ดมือใช้ครั้งเดียวทิ้ง และล้างมือด้วยน้ำยาล้างมือแห้ง หลากยี่ห้อ
- ๓.๕ เมื่อส่งผู้ป่วยถึงที่หมายแล้ว ถอดถุงมือใส่ในถุงขยะติดเชื้อ แล้วล้างมือด้วยน้ำและสบู่ หรือน้ำยาล้างมือแห้ง (Alcohol hands rub)
- ๓.๖ อุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ใช้แล้วทุกชนิด ให้ถือเป็นขยะติดเชื้อทั้งหมด ให้ทิ้งในถุงขยะติดเชื้อ มัดปากถุงให้แน่น และนำไปทำลาย ตามขั้นตอนการทิ้งขยะติดเชื้อ
- ๓.๗ ผ้าทุกชนิดที่ใช้กับผู้ป่วย ให้ใส่ในถุงขยะติดเชื้อ มัดปากถุงให้แน่นด้วยแถบกาวยพลาสติก แล้วซ้อนทับด้วยถุงขยะติดเชื้ออีก ๑ ชั้น และมัดปากถุงให้แน่น อีกครั้งด้วยแถบกาวยพลาสติก นำส่งโรงซักฟอกเพื่อซักด้วยความร้อนตามมาตรฐานการซักผ้าติดเชื้อ
- ๓.๘ หากมีสารคัดหลั่งปนเปื้อนสิ่งแวดล้อมภายในรถ เช่น อุจจาระ ปัสสาวะ อาเจียน ให้ใส่ถุงมือ ๑ - ๒ ชั้น นำกระดาษชำระซ้อนทับหลายๆชั้นวางให้สิ่งคัดหลั่งซึม และเช็ดกระดาษชำระออก ทิ้งกระดาษชำระในถุงขยะติดเชื้อ เช็ดบริเวณนั้นด้วยน้ำผสมน้ำยา Disinfectant ที่จัดเตรียมไว้อัตราส่วนตามที่กำหนดไว้ข้างขวด (การผสมไฮโปคลอไรต์ ๑% ใช้น้ำยา ๑๐๐ ซีซี ผสมน้ำ ๑ ลิตร) เช็ดโดยใช้ผ้าอย่างน้อย ๘ - ๑๐ ผืน (ไม่ใช่ผ้าผืนเดิมเช็ดและซักผ้าในถังน้ำยาทำลายเชื้อ) ผ้าที่ใช้เช็ดแล้วให้ทิ้งเป็นขยะติดเชื้อ หลังเช็ดทำความสะอาดแล้ว
- ๓.๙ ในเที่ยวขากลับให้ปิดเครื่องปรับอากาศในส่วนห้องโดยสารและเปิดตัวดูดอากาศภายในห้องผู้โดยสารตลอดเส้นทางรถกลับ

๔. ทำความสะอาดพาหนะ

- ๔.๑ พนักงานขับรถสวมอุปกรณ์ป้องกันร่างกายขั้นพื้นฐาน ได้แก่ หน้ากากอนามัย หรือ หน้ากากกรองอนุภาค เช่น N๙๕ Mask, P๑๐๐ เสื้อกาวน์แขนยาว, ถุงมือสำหรับทำความสะอาดใส่ทับบริเวณปลายแขนเสื้อเสื้อกาวน์ทั้งสองข้าง ส่วนแว่นตาหรือ Face shield ให้ใส่เมื่อมีสิ่งคัดหลั่งปนเปื้อนบนพื้นผิวเป็นจำนวนมาก
- ๔.๒ ปิดเครื่องปรับอากาศ เปิดหน้าต่าง/ประตูรถ ขณะทำความสะอาด
- ๔.๓ เช็ดทำความสะอาดภายในรถด้วยน้ำผสมน้ำยา Disinfectant ที่จัดเตรียมไว้อัตราส่วนตามที่กำหนดไว้ข้างขวด (การผสมไฮโปคลอไรต์ ๐.๕% ใช้น้ำยา ๕๐ ซีซี ผสมน้ำ ๑ ลิตร) เช็ดโดยใช้ผ้าอย่างน้อย ๘ - ๑๐ ผืน (ไม่ใช่ผ้าผืนเดิมเช็ดและซักผ้าในถังน้ำยาทำลายเชื้อ) ผ้าที่ใช้เช็ดแล้วให้ทิ้งเป็นขยะติดเชื้อ
- ๔.๔ หลังเช็ดทำความสะอาดแล้ว ให้เปิดรถทิ้งไว้ประมาณ ๓๐ นาที เพื่อให้บริเวณที่ทำความสะอาดแห้ง มีการระบายอากาศที่ดี ป้องกันกลิ่นอับชื้น